

Ársreikningur 2022

Séreign LSR

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

421198-2259

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2-10
Áritun óháðs endurskoðanda.....	11-13
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	14
Efnahagsreikningur.....	15
Sjóðstreymi.....	16
Skýringar.....	17-29
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	30-32
Viðauki I - Deildaskipt yfirlit LSR.....	33-36

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Séreign LSR starfar samkvæmt lögum nr. 1/1997 um LSR, lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda. Stjórn LSR hefur einnig samþykkt margvíslegar reglur sem gilda í starfsemi sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er:

- Að greiða sjóðfélögum séreignarlífeyri.
- Að taka við iðgjöldum og varðveita upplýsingar um inneign sjóðfélaga.
- Að ávaxta fjármuni sjóðsins með sem bestum hætti með hliðsjón af fjárfestingarstefnu að teknu tilliti til áhættu.

Séreign LSR býður upp á þrjár mismunandi fjárfestingarleiðir sem eru fjárhagslega aðskildar og með ólíka samsetningu hlutabréfa, skuldabréfa og innlána.

LSR er starfræktur í þremur deildum og er hver deild með aðskilinn fjárhag. Deildir sjóðsins eru: A-deild, B-deild og Séreign LSR. Deildaskipt yfirlit LSR er að finna í viðauka I.

Eignir og ávöxtun

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 25.048 m.kr. í árslok 2022 samanborið við 25.029 m.kr. árið áður. Eignir Leiðar I námu 10.039 m.kr. í árslok 2022, Leiðar II 3.121 m.kr. og Leiðar III 11.888 m.kr.

Nafnávöxtun Leiðar I árið 2022 var -10,6%, sem samsvarar -18,3% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar I, þ.e. raunávöxtun þegar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjárfestingartekjum var -18,3% á árinu 2022 samanborið við 10,3% árið áður. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 4,0% og síðustu 10 ára 4,4%.

Nafnávöxtun Leiðar II árið 2022 var -7,6%, sem samsvarar -15,5% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar II var -15,6% á árinu 2022 samanborið við 5,8% árið áður. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 2,0% og síðustu 10 ára 3,2%.

Nafnávöxtun Leiðar III árið 2022 var 9,4%, sem samsvarar 0,0% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar III var 0,0% á árinu 2022 samanborið við -0,1% árið áður. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 0,8% og síðustu 10 ára 1,5%.

Iðgjaldagreiðslur og fjöldi sjóðfélaga

Iðgjaldagreiðslur til sjóðsins námu 1.768 m.kr. á árinu 2022 en þar af var 463 m.kr. ráðstafað inn á fasteignalán. Nettó iðgjöld sjóðsins voru því 1.305 m.kr. á móti 1.238 m.kr. árið áður. Virkir sjóðfélagar, þ.e. sjóðfélagar sem greiða iðgjöld til sjóðsins að meðaltali í hverjum mánuði, voru 2.992 á árinu 2022. Þar af greiddu 970 að meðaltali til Leiðar I, 711 til Leiðar II og 1.311 til Leiðar III. Í árslok 2022 áttu 7.643 sjóðfélagar réttindi hjá sjóðnum.

Lífeyrisgreiðslur og fjöldi lífeyrisþega

Á árinu 2022 námu útgreiðslur úr Séreign LSR 736 m.kr. samanborið við 638 m.kr. árið áður. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 243 á árinu 2022 samanborið við 205 á árinu 2021. Af greiðslum ársins 2022 voru 190 m.kr. greiddar úr Leið I, 94 m.kr. úr Leið II og 452 m.kr. úr Leið III.

Fjárfestingartekjur og skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu -533,3 m.kr. samanborið við 2.368 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sjóðsins nam 16,3 m.kr. samanborið við 16,3 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna var 0,07% hjá Leið I, 0,08% hjá Leið II og 0,05% hjá Leið III.

Rekstur Séreignar LSR er í umsjá LSR þar sem starfsfólk LSR annast allan rekstur sjóðsins. Séreign LSR tekur þátt í sameiginlegum kostnaði LSR samkvæmt innri reglum LSR sem staðfestar hafa verið í stjórn sjóðsins. Sjá nánari upplýsingar um skrifstofu- og stjórnunarkostnað í skýringu 6.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Fjárfestingar

Sala verðbréfa á árinu 2022 hjá Leið I nam 341 m.kr. umfram verðbréfakaup. Hlutfallslega mest var fjárfest í erlendum hlutabréfum og innlendum skuldabréfasjóðum. Hlutfall gengisbundinna eigna var 51,7% í lok árs.

Á árinu 2022 keypti Leið II verðbréf fyrir 67 m.kr. umfram seld verðbréf. Hlutfallslega mest var fjárfest í innlendum skuldabréfasjóðum og erlendum hlutabréfum. Hlutfall gengisbundinna eigna var 26,5% í lok árs.

Í október 2022 tilkynnti fjármála- og efnahagsráðherra um mögulegar aðgerðir vegna stöðu ÍL-sjóðs og óskaði eftir viðræðum við eigendur HFF-skuldabréfa um uppgjör sem miðast við höfuðstól og áfallna vexti og verðbætur. Í framhaldi af tilkynningunni hækkaði ávöxtunarkrafa á markaði og markaðsverð bréfanna féll, t.a.m. lækkaði verð íbúðabréfa í flokki HFF150644 um tæplega 16% og bréf í flokki HFF150434 lækkuðu um rúmlega 8%. LSR hefur, ásamt öðrum lífeyrissjóðum, hafnað viðræðum við ríkið um uppgjör nema þær miðist við fullt uppgjör samkvæmt skilmálum skuldabréfanna og taki þá tillit til vaxtagreiðslna í framtíðinni. Sjá nánar skýringu 8 í ársreikningi þessum.

Stjórnarhættir

LSR leggur áherslu á góða stjórnarhætti. Í stefnuýfirlýsingu sjóðsins segir: LSR tileinkar sér ábyrgja starfshætti, með vönduð vinnubrögð, fagmennsku og frumkvæði að leiðarljósi. Sjóðurinn leggur áherslu á fyrirmyndarþjónustu og öfluga upplýsingatækni. Þannig verður LSR traustur lífeyrissjóður og sjóðfélögum örugg samfylgd.

Stjórn sjóðsins er skipuð átta einstaklingum. Fjármála- og efnahagsráðherra skipar fjóra stjórnarmenn, stjórn BSRB skipar tvo, stjórn BHM einn og stjórn KÍ einn. Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins í samræmi við lög um lífeyrissjóði, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins.

Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans. Meðal verkefna stjórnar er að setja áhættustefnu, ákveða hvernig innri endurskoðun skuli háttað og móta innra eftirlit. Jafnframt skal stjórnin móta fjárfestingarstefnu lífeyrissjóðsins, setja reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins. Einnig skal stjórnin setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti sjóðsins, stjórnar og starfsmanna.

Stjórn sjóðsins hefur samþykkt stjórnarháttayfirlýsingu og er henni ætlað að styðja við góða og ábyrgja stjórnarhætti. Með góðum stjórnarháttum í starfsemi LSR er lagður grunnur að traustum samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur og ábyrgðaraðila sjóðsins. Með góðum stjórnarháttum er stuðlað að gagnsæi í starfsemi sjóðsins. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins litið til og haft til hliðsjónar almenn viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórn sjóðsins hefur jafnframt sett sér starfsreglur. Í starfsreglunum er fjallað um starfsemi, skipan og verksvið stjórnar. Í starfsreglunum er m.a. litið til samþykktar sjóðsins og laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sérstaklega er litið til þeirra ákvæða er lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða og hæfi. Stjórnarháttayfirlýsingin og starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vef sjóðsins ásamt fleiri innri reglum sem sjóðurinn hefur sett sér.

Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans, gengur frá starfslýsingu hans og setur honum erindisbréf. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í störfum sínum eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar. Stjórn sjóðsins skipar þrjá einstaklinga í endurskoðunarnefnd, tvo úr stjórn sjóðsins og utanaðkomandi aðila sem formann. Nefndin er skipuð til eins árs í senn. Hún starfar í samræmi við IX. kafla laga um ársreikninga nr. 3/2006. Nefndin hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, tilhögun innra eftirlits og aðferðum við áhættumat í því skyni að auka trúverðugleika í starfsemi sjóðsins.

Hér á næstu síðu er að finna yfirlit yfir löggjöf, stjórnvaldsreglur, leiðbeinandi tilmæli FME ásamt reglum og stefnum sem LSR hefur sett sér. Listinn er til upplýsinga og er ekki tæmandi. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur opinberra aðila sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef FME.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lög frá Alþingi:

- Lög nr. 1/1997 um LSR.
- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Reglugerðir:

- Reglugerð nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 698/1998 um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingarverndar.
- Reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar.
- Reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Reglur og leiðbeinandi tilmæli FME:

- Reglur nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 180/2013 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Stefnur sem LSR hefur sett sér:

- Áhættustefna.
- Fjárfestingarstefna.
- Eigendastefna (áður hluthafastefna).
- Starfskjarastefna.
- Stefna um ábyrgar fjárfestingar.
- Upplýsingaöryggisstefna.
- Útvistunarstefna.
- Gæðastefna.
- Jafnlaunastefna og jafnréttisáætlun.
- Persónuverndaryfirlýsing.
- Skjala- og upplýsingastefna.
- Starfsmannastefna.
- Þjónustustefna.
- Fræðslustefna.
- Stefna gegn einelti og áreitni.
- Stefna um vinnuvernd.

Reglur í starfsemi LSR:

- Samþykktir sjóðsins.
- Reglur um hlutverk við ávöxtun eigna sjóðsins.
- Reglur um lán Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins.
- Reglur um upplýsingagjöf til stjórnar um rekstur.
- Siða- og samskiptareglur.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar.
- Starfsreglur stjórnar.
- Stjórnarháttayfirlýsing.
- Verklagsreglur um verðbréfiðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna.
- Stefna LSR og reglur um aðgerðir gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka.
- Reglur um símenntun.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Áhættustýring og innra eftirlit

Áhættustýring sjóðsins byggir á framangreindri reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Markmið áhættustýringar er að auka öryggi í starfsemi sjóðsins með því að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri hans. Áhættan nær bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánari umfjöllun um helstu áhættuþætti sem hafa verið skilgreindir í starfsemi sjóðsins, áhættustýringu og áhættustefnu má sjá í skýringu 14.

Áhættustefnan er eitt af lykilverkfærum stjórnar við að uppfylla skyldur sínar gagnvart sjóðnum. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu sjóðsins og stuðlar hún að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Eitt af verkefnum stjórnar er að móta innra eftirlit fyrir starfsemi sjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla. Allir helstu ferlar hafa verið skjalfestir og hlutverk skilgreind. Lögð er áhersla á að greina helstu áhættuþætti og er til staðar virkt eftirlit til að draga úr áhættu í starfsemi sjóðsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

LSR telst eining tengd almannahagsmunum skv. lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Meginhlutverk lífeyrissjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Um lífeyrissjóðinn, uppbyggingu og hlutverk gilda sérstök lög, lög nr. 1/1997, en auk framangreindra sérlaga um lífeyrissjóðinn gilda almenn lög um lífeyrissjóði nr. 129/1997. Fremst í skýrslunni undir starfsemi sjóðsins er að finna nánari lýsingu á viðskiptalíkani sjóðsins, þ.e. starfsemi hans, grundvelli og hlutverki.

Aðgerðir gegn spillingar- og mútumálum

LSR hefur sett sér siða- og samskiptareglur sem m.a. varða það hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum. Markmið reglnanna er að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum og með þeim er lögð áhersla á að starfsfólk sjóðsins byggi samskipti við aðila á fjármálamarkaði og útgefendur fjármálagerninga á almennum grunnreglum sem tryggja gott viðskiptasiðferði á sama tíma og hagsmunir sjóðfélaga séu hafðir að leiðarljósi. Í framangreindum reglum er m.a. kveðið á um góða starfshætti, hagsmunaárekstra og meðferð trúnaðarupplýsinga. Meginreglan er sú skv. reglunum að starfsfólk og stjórnarmenn skulu ekki þiggja gjafir eða boð af þjónustuaðilum eða viðskiptavinum lífeyrissjóðsins. Í reglunum kemur jafnframt fram að starfsfólk sem verður vart við brot á reglunum geta tilkynnt það framkvæmdastjóra sjóðsins eða formanni endurskoðunarnefndar.

LSR skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að taka við og ávaxta iðgjöld og greiða lífeyri. Stjórn LSR hefur sett sér starfsreglur sem hún starfar eftir. Er þar m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu ekki taka sæti í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins eða sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Það sama á við um starfsfólk sjóðsins. Starfsfólk sjóðsins getur þó tekið sæti í stjórnnum, fjárfestingarráðum og ráðgjafarráðum fyrirtækja sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins eða fyrirtækjum, sem sjóðurinn á hlut í, og hafa eingöngu fjárvörslu og fjármálaumsýslu að markmiði. Í starfsreglunum er kveðið á um að stjórnarmenn megi ekki gera ráðstafanir sem eru til þess að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

Sjóðurinn hefur einnig sett sér reglur sem gilda um viðskipti stjórnarmanna og starfsfólks með fjármálagerninga. Í reglunum er m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og starfsfólk skuli ekki taka þátt í meðferð máls ef aðstæður eru til þess fallnar að draga óhlutdrægni í efa. Reglurnar kveða jafnframt á um að starfsfólk og stjórnarmenn sem búa yfir eða hafa aðgang að innherjaupplýsingum sé óheimilt að nýta sér upplýsingarnar á nokkurn hátt eða láta þriðja aðila upplýsingarnar í té. Í reglunum er m.a. lögð sérstök skylda á framangreinda aðila að tilkynna um verðbréfavíðskipti sín.

Framangreindum reglum, þ.e. siða- og samskiptareglum, starfsreglum stjórnar og reglum um viðskipti stjórnarmanna og starfsfólks með fjármálagerninga er ætlað að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi lífeyrissjóðsins og tryggja að viðkomandi aðilar séu vakandi fyrir öllum tengslum sem geta leitt til þeirra. Auk framangreindra reglna hafa verið settar fleiri reglur sem eiga að sporna gegna spillingar- og mútumálum, sbr. reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka auk þess sem innleiddir hafa verið ferlar og aðferðir í starfsemi sjóðsins til að meta hvort viðskiptamenn séu á listum yfir þvingunaraðgerðir.

Verði starfsmaður var við eða vitni að einhverju misjöfnu í starfsemi sjóðsins og telur sig ekki geta leitað til framkvæmdastjórnar sjóðsins getur hann ávallt snúið sér til formanns endurskoðunarnefndar eða stjórnarformanns sjóðsins.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

LSR getur haft áhrif gegn spillingar- og mútumálum með fjárfestingum sínum. Sem fjárfestir gerir LSR kröfur til þess að félag sem sjóðurinn fjárfestir í starfi í samræmi við lög og reglur, viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja og sýni af sér góða stjórnarhætti. LSR hefur sett sér eigendastefnu, áður nefnd hluthafastefna, þar sem tilgreint er með nánari hætti hvaða kröfur LSR gerir sem eigandi í þeim félagum sem hann fjárfestir í.

Starfsmannamál

Sérstök starfsmannastefna gildir innan sjóðsins. Starfsmannastefnunni er m.a. ætlað að vera hvatning jafnt fyrir starfsfólk og stjórnendur til þess að skapa faglegt, krefjandi, skemmtilegt og fjölskylduvænt vinnuumhverfi. LSR leitast við að laða að hæfasta starfsfólkið sem völ er á hverju sinni til starfa hjá sjóðnum og gefa því tækifæri til að nýta kunnáttu sína og frumkvæði. Í starfsmannastefnunni er m.a. fjallað um ráðningar og starfslýsingar auk vinnutíma, aðbúnaðar og vinnuumhverfi. Jafnframt er þar m.a. fjallað um heilsueflingu og vinnuvernd, endurmenntun, fræðslu og þjálfun en endurmenntun, fræðsla og þjálfun á vera sjálfsagður hluti af starfsemi sjóðsins. Því tengdu var sérstök fræðslustefna sjóðsins sett á síðasta ári ásamt reglum LSR um símenntun. Markmið stefnunnar og reglnanna er að gera símenntun og starfsþróun hærra undir höfði, t.a.m. með því að fræðsluþörf allra sviða sé metin árlega, sem og að starfsþróunaráætlun fyrir fastráðið starfsfólk sé gerð árlega og að starfsfólk fái endurmenntun eigi sjaldnar en á þriggja ára fresti.

Lögð er áhersla á að starfsfólki líði vel í starfi, bæði hvað varðar starfsumhverfi og starfsanda, auk þess að samhugur, samstarf og gagnkvæm virðing ríki milli starfsfólks. Stefna gegn einelti, áreitni og ofbeldi hefur verið samþykkt en einelti, ofbeldi og hvers kyns áreitni, hvort sem er líkamleg, orðbundin eða táknræn, verður undir engum kringumstæðum umborin. Lögð er áhersla á fyrirbyggjandi aðgerðir og er mikilvægt að starfsfólk sýni samkennd og sé vakandi fyrir einelti, áreitni eða ofbeldi. Starfsfólk sem telur sig hafa vitneskju um einelti, áreitni eða ofbeldi er hvattur til að tilkynna það til viðeigandi aðila. Í stefnunni er tilgreint hvernig starfsfólk skuli bera sig að við slíka tilkynningu og hvaða viðbragðsáætlun fer í gang ef tilkynning berst.

Sjóðurinn vinnur samkvæmt eigin jafnlaunastefnu en sjóðurinn skuldbindur sig til að greiða sömu laun og kjör fyrir jafnverðmæt störf óháð kyni. Þau viðmið sem lögð eru til grundvallar launaákvörðunum skulu ekki fela í sér kynjamismun. Markmið sjóðsins er m.a. að setja sér jafnlaunamarkmið og framkvæma launagreiningu a.m.k. einu sinni á ári þar sem á kerfisbundinn hátt eru borin saman jafnverðmæt störf með það að markmiði að kanna hvort til staðar sé munur á launum eftir kyni. Bregðast skal við óútskýrðum launamun ef hann kemur fram í launagreiningu með viðeigandi hætti. Sjóðurinn hefur hlotið jafnlaunavottun sem vottar að starfsemi sjóðsins og jafnlaunakerfi hans sé í samræmi við kröfur jafnlaunastáðalsins ÍST 85:2012. Markmið jafnlaunakerfis er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Við vottunarferlið var gerð sérstök launagreining til að kanna hvort óútskýrður munur sé á launum kynjanna og reyndist LSR vera vel innan skilgreindra vikmarka.

Sjóðurinn hefur sett sér jafnréttisáætlun og starfar í samræmi við lög um jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Í jafnréttisáætluninni er kveðið á um að hvers kyns mismunur er óheimil. Jafnréttisáætluninni er ætlað að tryggja jafnrétti starfsfólks, m.a. með því að tryggja að starfsfólk njóti sömu kjara fyrir jafnverðmæt störf, stuðla að því að endurmenntun standi öllu starfsfólki til boða óháð kyni, tryggja að jafnvægis sé gætt milli starfs og einkalífs og gæta jafnræðis við ráðningar starfsfólks. Í jafnréttisáætluninni er tiltekið með nánari hætti hvaða aðgerðir eru framkvæmdar innan sjóðsins til að tryggja að markmið hennar nái fram að ganga.

Stefna gegn einelti, áreitni og ofbeldi, jafnlaunastefna og jafnréttisáætlun voru uppfærðar á síðasta ári. Stefnurnar eru kynntar starfsfólki með reglubundnum hætti, en haldnir eru mánaðarlegir starfsmannafundir að jafnaði með starfsfólki til að það sé upplýst með sem bestum hætti um málefni sjóðsins hverju sinni.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Stefna í mannréttindamálum

Mannréttindi eru grundvallarréttindi og er áhersla lögð á það hjá LSR að allir séu metnir að verðleikum og njóti jafna tækifæra. Sjóðurinn hefur sett sér jafnlaunastefnu og jafnréttisáætlun eins og að framan greinir. Í jafnréttisáætlun kemur fram að starfsfólki er ekki mismunað á grundvelli kyns, kynþáttar eða þjóðernis, kynhneigðar, kynvitundar, kyneinkenna, kyntjáningar, aldurs, trúar, skoðana eða annarra ómálefnalega þátta.

LSR leitast eftir því að vera ábyrgur fjárfestir og hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Þetta felur í sér að við mat á fjárfestingakostum er m.a. tekið tillit til félagslegra þátta. Principles for Responsible Investment (e. PRI) eru alþjóðleg samtök fjárfesta sem vinna saman að því að innleiða tiltekin grundvallarviðmið um ábyrgar fjárfestingar og njóta til þess stuðnings Sameinuðu þjóðanna. LSR hefur skrifað undir viðmið Sameinuðu þjóðanna og þar með hefur sjóðurinn einnig skuldbundið sig til þess að félagslegir þættir skipti máli við mat á fjárfestingum sjóðsins.

Umhverfis- og samfélagsmál

Ein af þeim skyldum sem hvílir á LSR er að setja sér siðferðileg viðmið í fjárfestingum og hefur LSR sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar eins og að framan greinir. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttar (UFS-þátta) við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga LSR. Umhverfisþættir snúa að því hvernig fyrirtæki gætir að umhverfislegum áhrifum starfsemi sinnar. Félagslegir þættir snúa að því hvernig fyrirtæki kemur fram við starfsfólkið sitt, birgja, viðskiptavinum og samfélagið sem það starfar í. Stjórnarhættir snúa t.d. að stjórnnum fyrirtækja, starfskjörum, innra eftirliti og réttindum hluthafa. UFS-þættir eru hluti af áreiðanleika- og heildaráhættumati sjóðsins við fjárfestingarákvarðanir og eftirfylgni þeirra þar sem þessir þættir geta haft áhrif á ávöxtun og áhættu til lengri tíma.

UFS-mat er liður í því áreiðanleikamati sem framkvæmt er við nýfjárfestingar. Félögum og rekstrarfélögum sjóða er þá sendur listi yfir spurningar sem tengjast umhverfislegum og félagslegum þáttum. Jafnframt er stuðst við UFS-skýrslur frá þriðja aðila og útgefna samfélagsskýrslur félaga. LSR leitast við að þau félög sem fjárfest er í séu sjálfbær í rekstri og stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda eins og greint er frá í stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar.

LSR hvetur þau fyrirtæki sem sjóðurinn fjárfestir í til að starfa með ábyrgum hætti út frá umhverfissjónarmiðum og í samræmi við samfélagsleg gildi og viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. Jafnframt hvetur LSR til þess að fyrirtæki hugi að umhverfismálum, t.d. með því að setja sér umhverfisstefnu og sýni aukið gegnsæi með því að skýra frá umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum t.d. í ársskýrslu, samfélagsskýrslu eða á sambærilegan máta. Jafnframt er kallað eftir því að fyrirtæki sýni fram á hvernig starfsemi þeirra tengist almennt viðurkenndum viðmiðum á þessu sviði svo sem Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, ESG-viðmiðum Kauphallarinnar og leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Framangreint á jafnframt við um rekstrarfélög fyrir hönd þeirra sjóða sem þau starfrækja, verðbréfa- og fjárfestingarsjóði sem og útgefendur annarra fjármálagerna.

Hvað varðar innlendar fjárfestingar í skráðum fjármálagerningum lætur LSR meta fjölmörg félög og útgefendur skuldabréfa í eignasafni sjóðsins sem skráð eru í Kauphöllinni á Íslandi með hliðsjón af umhverfisáhættu, félagslegri áhættu og áhættu tengdri stjórnarháttum. Með reglulegri skýrslugjöf Reitunar er fylgst með árangri einstakra fyrirtækja í safninu, m.a. kolefnisfótspori þeirra og til hvaða aðgerða félög hafa gripið til á sviði UFS-mála. LSR hefur jafnframt gert samning við Klappir grænar lausnir um notkun á hugbúnaðarkerfi þeirra til að meta árangur innlendra fyrirtækja í umhverfismálum og málum tengdum sjálfbærni. Í samræmi við eigendastefnu LSR eru birtar upplýsingar á vefsíðu sjóðsins um hvernig fulltrúar sjóðsins greiddu atkvæði á hlutahafafundum skráðra hlutafélaga, þar með talið hvernig greidd voru atkvæði í stjórnarkjöri í hverju félagi fyrir sig.

Þegar um fjárfestingar í gegnum þriðja aðila er að ræða leggur LSR áherslu á að innlendir og erlendir samstarfsaðilar hafi sett sér virka stefnu í umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum og geti sýnt með greinargóðum hætti hvort og hvernig sé unnið eftir þeirri stefnu við mat og eftirfylgni fjárfestinga. Einnig er notast við erlendar gagnaveitur á borð við Morningstar til að fylgjast með UFS útreikningum í erlendu verðbréfasafni sjóðsins. LSR leggur jafnframt áherslu á að tekið sé tillit til framangreindra þátta og samfélagsáhættu í rekstri óskráðra fyrirtækja og sjóða.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

LSR hefur um árabíl verið aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN PRI) eins og að framan greinir. Í tengslum við aðild sína að framangreindum reglum Sameinuðu þjóðanna þarf sjóðurinn einnig að gera ítarlega grein fyrir fjárfestingarákvörðunum sínum og eftirfylgni þeirra á hverju ári og hvernig þær samræmast reglunum. LSR er meðal stofnaðila að IcelandSIF, en tilgangur þeirra samtaka er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga og auka umræðu um þær. LSR er einnig aðili að Festu – miðstöð um sjálfbærni. Festa starfar með það markmið að auka þekkingu á sjálfbærni fyrirtækja, stofnana og annarra auk þess að hvetja til samstarfs og aðgerða á því sviði. Með því að tengja saman ólíka aðila á borð við fyrirtæki, sveitarfélög, stofnanir og einstaklinga liðkar félagið fyrir samstarfi og aðgerðum sem auka sjálfbærni í samfélaginu.

LSR er einn þrettán íslenskra lífeyrissjóða sem skrifuðu undir viljayfirlýsingu um að þeir hygðust fjárfesta fyrir 4,5 ma. bandaríkjadala í verkefnum sem tengjast hreinni orku og öðrum umhverfisvænum lausnum fram til ársins 2030. Skrifað var undir viljayfirlýsinguna gagnvart alþjóðlegu samtökunum Climate Investment Coalition (CIC) á loftslagsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Glasgow í Skotlandi árið 2021. Með þessu staðfesti LSR vilja til að auka við grænar fjárfestingar sínar og styðja þannig við markmið um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda á heimsvísu. Með þátttöku sinni leggur LSR sitt á vogarskálarnar til að markmiðum Parísarsáttmálans verði náð. Meðal annars verður horft til verkefna sem nýta jarðvarma ásamt því að styðja við aukna notkun annarra sjálfbærra orkugjafa með það að markmiði að stuðla að aukinni notkun hreinnar orku í samgöngum og atvinnustarfsemi. Á árinu 2022 var vægi framangreindra fjárfestinga af hálfu LSR aukið en LSR hefur sett sér markmið að fjárfesta fyrir um 100 milljarða kr. til ársins 2030 í verkefnum sem falla undir framangreinda viljayfirlýsingu.

LSR hefur fjárfest í fjölmörgum sjóðum og öðrum fjármálagerningum með grænar eða samfélagslegar áherslur, bæði innlendum og erlendum. Í lok árs 2022 námu græn og félagsleg skuldabréf í eignasafni sjóðsins 28,8 milljörðum kr. Það eru skuldabréf sem gefin hafa verið út undir grænum fjármögnunarramma félaga og sveitarfélaga eða í þeim tilgangi að fjármagna félagsleg verkefni. Sjóðurinn hefur einnig fjárfest í verðbréfa- og fjárfestingasjóðum sem miða að því að hafa jákvæð samfélagsleg áhrif (e. impact investment) eða sjóðum sem útiloka ákveðnar vörur og þjónustu í þeim tilgangi að stuðla að aukinni sjálfbærni.

Mikilvægur þáttur í að fylgja eftir framangreindri stefnu um ábyrgar fjárfestingar er að greina upplýsingar er varða UFS-þætti og birta niðurstöður opinberlega. Hlutverk LSR sem fjárfestis er að greina þessar upplýsingar fyrir einstakar fjárfestingar og eignasafnið í heild sinni og skoða árangur af fjárfestingarstarfseminni. Á heimasíðu sjóðsins má sjá nánari umfjöllun um UFS-einkunnir innlendra og erlendra eigna sjóðsins.

Innri rekstur

Vegna eðlis starfsemi LSR eru bein umhverfisáhrif af rekstri sjóðsins óveruleg en sjóðurinn rekur eina skrifstofu í Reykjavík. Þótt rekstur sjóðsins sem slíkur sé ekki líklegur til að hafa skaðleg áhrif á umhverfið telur LSR mikilvægt að gæta að áhrifum hans á það. Þannig eru umhverfissjónarmið höfð að leiðarljósi t.d. við rekstur mótuneytis og flokkun sorps frá starfseminni. LSR er með í notkun prentský til að minnka pappírnotkun og hefur pappírnotkun dregist saman undanfarin ár. Við innkaup aðfanga er litið til þess að kaupa umhverfisvottaðar/svansvottaðar vörur. LSR hefur unnið markvisst að því undanfarin ár að efla rafræna þjónustu við sjóðfélaga, m.a. eru allar umsóknir sjóðsins aðgengilegar á rafrænu formi. Einnig geta sjóðfélagar undirritað öll fylgigögn lána með rafrænum hætti, en framangreindar aðgerðir hafa jákvæð áhrif á umhverfið, þar sem þær draga úr prentun á pappír og spara sjóðfélögum sporin.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Atburðir eftir lok reikningsárs

Töluverð óvissa ríkir á helstu eignamörkuðum heims, m.a. vegna stríðsátaka í Úkraínu og afleiðinga þeirra á heimsvísu, hárrar verðbólgu og vaxtastigs á helstu verðbréfamörkuðum. Óvissa er enn um framvindu stríðsins en ljóst er að átökin og efnahagsaðgerðir muni halda áfram að hafa víðtæk áhrif á efnahag heimsins og verðbréfamarkaði enn um sinn.

Í mars 2023 féll Silicon Valley Bank í Bandaríkjunum og í kjölfarið var nokkrum svæðisbundnum bönkum þar í landi lokað af opinberum eftirlitsaðilum. Stuttu síðar tók UBS, stærsti banki Sviss, yfir Credit Suisse vegna fjárhagsvandræða þess síðarnefnda að frumkvæði þarlandra yfirvalda. Bein áhrif af gjaldþroti og yfirtöku vegna framangreindra banka nema alls 0,01% af eignum Séreignar LSR. Tap sjóðsins vegna þessara eignarhluta fellur til eftir lok síðasta reikningsárs og kemur til lækkunar á fjárfestingartekjum ársins 2023. Óvissa ríkir um óbein áhrif vegna þessara atburða á afkomu sjóðsins á árinu 2023 en þegar þessi texti er ritaður hefur verið á hlutabréfamörkuðum lækkað nokkuð við þessar fréttir, meðal annars vegna ótta um að fleiri bankar geti lokað í kjölfarið og mögulegra neikvæðra áhrifa á önnur fyrirtæki.

Hafa ber þó í huga að eignasafni LSR er vel dreift á eignaflokka, atvinnugreinar og landsvæði líkt og fjárfestingarstefna sjóðsins segir til um, sem minnkar sveiflur og dregur úr áhrifum slíkra atburða á heildarstöðu sjóðsins.

Engir aðrir atburðir hafa átt sér stað eftir lok uppgjörstímabilsins sem þarfnast leiðréttingar eða skýringar í ársreikningnum eða meðfylgjandi skýringum.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar komi fram í ársreikningnum, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

Jafnframt er það álit stjórnar og framkvæmdarstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar og framkvæmdarstjóra geymi glögggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins staðfesta ársreikninginn með rafrænni undirritun sinni.

Reykjavík 19. apríl 2023

Í stjórn LSR

Árni Stefán Jónsson, formaður stjórnar

Guðrún Ögmundsdóttir, varaformaður stjórnar

Áslaug María Friðriksdóttir

Jökull Heiðdal Úlfsson

Magnús Þór Jónsson

Unnur Pétursdóttir

Viðar Helgason

Þórveig Þormóðsdóttir

Framkvæmdastjóri

Harpa Jónsdóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Séreignar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning þann 31. desember 2022, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2022, efnahag hans 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald annarra skýrsla sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Óhæði

Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og viðeigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra.

Eftir okkar bestu vitund, þá höfum við ekki veitt lífeyrissjóðnum neina óheimila þjónustu sem endurskoðendur lífeyrissjóðsins samanber lista yfir óheimila þjónustu sem tilgreind er í grein 5(1) í reglugerð Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Ráðning endurskoðanda

Ráðningarsamband milli okkar og ríkisendurskoðanda um endurskoðun Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins var undirritað 2. nóvember 2018 fyrir árið 2018 og höfum við endurskoðað ársreikning lífeyrissjóðsins á hverju ári síðan.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Við höfum uppfyllt skyldur okkar eins og þær eru tilgreindar í kaflanum „ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins“ hér að neðan, sem og í tengslum við lykilatriði í endurskoðun. Endurskoðunin fól í sér hönnun og framkvæmd á endurskoðunaraðgerðum til að bregðast við mati okkar á verulegri áhættu í ársreikningnum. Niðurstaða endurskoðunaraðgerða okkar, þar á meðal þær aðgerðir sem útlitaðar eru hér að neðan, mynda grunn okkar að áritun á ársreikning sjóðsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

Mat á skráðum fjárfestingum og skuldabréfum með stopul viðskipti

Verðmæti skráðra fjárfestinga og skuldabréfa með stopul viðskipti nam 12.822 m.kr. eða um 51% af heildareignum þann 31. desember 2022 (14.695 m.kr. þann 31. desember 2021). Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrepi 1 og 2 í skýringum í ársreikningi.

Á meðal ofangreindra fjárfestinga eru skráð hlutabréf, skuldabréfasjóðir, hlutdeildarskírteini og skráð skuldabréf þar sem gangvirði byggir ekki á verði á virkum markaði. Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati stjórnenda, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á framtíðargreiðsluflæði
- Mat á hvort markaðskrafa sé viðeigandi
- Mat á grunnkröfu skuldabréfa
- Mat á skuldaálagi skuldabréfa

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á skráðum fjárfestingum og skuldabréfum með stopul viðskipti vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Viðbrögð endurskoðanda

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Ferli við fjárfestingar og mat var yfirfarið.
- Farið var yfir forsendur þess að nota markaðskröfu við mat á skuldabréfum útgefnum af ÍL-sjóði og hvort skýringar vegna óvissu um framtíðargreiðsluflæði væru nægjanlegar.
- Farið var yfir flokkun fjárfestinga í þrepaskiptingu gangvirðis.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar í skýringum 2.3, 2.7 og 7 - 10.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að meta rekstrarhæfi sjóðsins og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp sjóðinn eða hætta starfsemi hans, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitum ávallt faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Við greinum og metum hættur á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnuð og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óháði og upplýsum um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óháði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óháði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík 19. apríl 2023

Geir Steindórsson
Löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	Skýr.	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2022	Samtals 2021
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga		362,8	267,0	493,9	1.123,6	1.066,3
Iðgjöld launagreiðenda		215,7	152,5	266,0	634,2	604,2
Réttindaflutningar og endurgreiðslur		(632,5)	(182,6)	824,9	9,9	25,4
Séreignariðgjöldum ráðstafað inn á fasteignalán		(169,9)	(129,0)	(164,2)	(463,0)	(457,7)
		<u>(223,9)</u>	<u>108,0</u>	<u>1.420,7</u>	<u>1.304,7</u>	<u>1.238,4</u>
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	3	<u>190,5</u>	<u>93,7</u>	<u>452,0</u>	<u>736,1</u>	<u>638,4</u>
Hreinar fjárfestingartekjur						
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1	(1.214,2)	(227,8)	0,0	(1.442,0)	1.831,8
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.2	(34,7)	(32,8)	0,0	(67,4)	84,7
Vaxtatekjur af bundnum bankainnistæðum		0,0	0,0	957,6	957,6	451,7
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		7,1	4,6	8,3	20,0	1,8
Fjárfestingargjöld	5	(1,1)	(0,4)	0,0	(1,5)	(2,0)
		<u>(1.242,9)</u>	<u>(256,4)</u>	<u>965,9</u>	<u>(533,3)</u>	<u>2.368,0</u>
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	6	<u>8,1</u>	<u>2,5</u>	<u>5,7</u>	<u>16,3</u>	<u>16,3</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		(1.665,4)	(244,5)	1.928,8	18,9	2.951,7
Hrein eign frá fyrra ári		<u>11.704,2</u>	<u>3.365,2</u>	<u>9.959,3</u>	<u>25.028,7</u>	<u>22.077,0</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok tímabils		<u>10.038,8</u>	<u>3.120,6</u>	<u>11.888,1</u>	<u>25.047,6</u>	<u>25.028,7</u>

Efnahagsreikningur

	Skýr.	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2022	Samtals 2021
Eignir						
Fjárfestingar	9,10					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7	9.220,2	2.503,9	0,0	11.724,1	13.479,8
Skuldabréf	8	607,8	490,1	0,0	1.097,9	1.215,0
Bundnar bankainnistæður		0,0	0,0	11.701,8	11.701,8	9.875,4
		<u>9.828,0</u>	<u>2.994,0</u>	<u>11.701,8</u>	<u>24.523,7</u>	<u>24.570,2</u>
Kröfur						
Kröfur	11	22,9	6,8	8,4	38,1	27,1
		<u>22,9</u>	<u>6,8</u>	<u>8,4</u>	<u>38,1</u>	<u>27,1</u>
Ýmsar eignir						
Handbært fé		207,7	122,2	204,7	534,6	460,6
		<u>207,7</u>	<u>122,2</u>	<u>204,7</u>	<u>534,6</u>	<u>460,6</u>
Eignir samtals		<u>10.058,5</u>	<u>3.123,0</u>	<u>11.914,9</u>	<u>25.096,4</u>	<u>25.057,9</u>
Skuldir						
Aðrar skuldir	12	19,7	2,3	26,8	48,8	29,2
		<u>19,7</u>	<u>2,3</u>	<u>26,8</u>	<u>48,8</u>	<u>29,2</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok tímabils		<u>10.038,8</u>	<u>3.120,6</u>	<u>11.888,1</u>	<u>25.047,6</u>	<u>25.028,7</u>

Sjóðstreymi

	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2022	Samtals 2021
Inngreiðslur					
Iðgjöld	(223,9)	108,0	1.420,7	1.304,7	1.237,1
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	7,3	4,6	8,3	20,3	1,9
	<u>(216,6)</u>	<u>112,6</u>	<u>1.429,0</u>	<u>1.325,0</u>	<u>1.238,9</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	178,9	95,6	439,6	714,2	633,3
Rekstrarkostnaður	9,3	2,7	6,1	18,0	22,5
Aðrar útgreiðslur	0,2	0,1	0,2	0,4	14,0
	<u>188,4</u>	<u>98,4</u>	<u>446,0</u>	<u>732,7</u>	<u>669,8</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>(404,9)</u>	<u>14,3</u>	<u>983,0</u>	<u>592,3</u>	<u>569,1</u>
Fjárfestingarhreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	19,4	6,4	0,0	25,7	55,4
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(2.187,4)	(603,6)	0,0	(2.791,0)	(1.821,2)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.531,0	536,4	0,0	3.067,4	1.615,8
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	26,0	23,7	0,0	49,7	46,5
Keypt skuldabréf	0,0	0,0	0,0	0,0	(94,1)
Ný bundin innlán	0,0	0,0	(870,0)	(870,0)	(301,5)
	<u>389,1</u>	<u>(37,2)</u>	<u>(870,0)</u>	<u>(518,1)</u>	<u>(499,2)</u>
Breyting á handbæru fé	(15,8)	(22,9)	113,0	74,3	69,9
Gengismunur af handbæru fé	(0,3)	0,0	0,0	(0,3)	(0,1)
Handbært fé í upphafi árs	223,8	145,1	91,7	460,6	390,7
Handbært fé í lok árs	<u>207,7</u>	<u>122,2</u>	<u>204,7</u>	<u>534,6</u>	<u>460,6</u>

1. Almennar upplýsingar um sjóðinn

Séreign LSR starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og laga nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins. Sjóðurinn býður upp á þrjár mismunandi fjárfestingarleiðir sem eru fjárhagslega aðskildar og með ólíka samsetningu hlutabréfa, skuldabréfa og innlána.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

2.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í milljónum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

2.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda, geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynt önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi lið sem hafa veruleg áhrif á ársreikning lífeyrissjóðsins:

Prepaskipting gangvirðis, sjá skýringu 9.2.

2.4 Iðgjöld

Iðgjald til sjóðsins er háð ákvörðun sjóðfélagans en frádráttarbært iðgjald frá tekjuskatti er að hámarki 4% af launum. Mótframlag launagreiðanda getur numið allt að 2%.

2.5 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádrögnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum að frádrögnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði.

Arður er tekjufærður þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félagi liggur fyrir. Í skýringu 4.1 má sjá breytingar á gangvirði 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum að frádregnum gjöldum annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur og verðbætur, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

c) Fjárfestingargjöld

Hér eru færð fjárfestingargjöld og þóknanir til fjármálafyrirtækja, verðbréfa- og fjárfestingarsjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins. Í skýringu 5 er greint frá áætluðum og reiknuðum fjárfestingargjöldum vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum.

2.6 Rekstrarkostnaður

LSR annast rekstur sjóðsins og greiðir hann mánaðarlega fyrir hlutdeild sína í sameiginlegum kostnaði. Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður er færður til gjalda þegar hann fellur til. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 6.

2.7 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnistæðum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningskilareglur.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 9. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um þrepaskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Skuldabréf eru færð á gangvirði með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 8 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslægri meðhöndlun.

d) Bundnar bankainnistæður

Undir bundnar bankainnistæður eru færð innlán í bönkum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnistæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

2.8 Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnistæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

2.9 Umreikningur í íslenskar krónur

Eignir í erlendri mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert miðgengi Seðlabanka Íslands í árslok.

3. Lífeyrir

Greiddur lífeyrir skiptist þannig:

	2022	2021
Eftirlaun	679,7	477,0
Örorkulífeyrir	0,9	1,1
Makalífeyrir	4,5	13,0
Barnalífeyrir	27,4	12,5
Aukagreiðsla vegna Covid-19	23,6	134,8
	736,1	638,4

4. Hreinar fjárfestingartekjur

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2022	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samts 2022	Hreinar tekjur samts 2021
Íslandssjóðir - Ríkisskuldabréf meðallöng	953,5	0,0	(45,3)	(45,3)	30,8
Kvika - Ríkisverðbréf	917,5	0,0	(20,9)	(20,9)	36,8
Kvika - Innlend skuldabréf	848,4	0,0	12,4	12,4	53,4
Stefnir - Innlend Hlutabréf hs.	767,0	0,0	(90,8)	(90,8)	70,0
Stefnir - Skuldabréfaval	735,7	0,0	(4,3)	(4,3)	34,2
Landsbréf - LEQ UCITS ETF	447,5	0,0	(116,1)	(116,1)	18,9
Akta Vaxtatekifæri	446,6	0,0	(26,9)	(26,9)	25,5
IS Sértryggð skuldabréf VTR	365,5	0,0	0,3	0,3	22,7
Fagfjárfestasj. Iceland Fixed Income Fund	142,6	0,0	(86,7)	(86,7)	(14,9)
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður millilangur	88,0	0,0	(2,1)	(2,1)	3,4
Aðrar eignir	0,0	4,8	(166,4)	(128,3)	552,5
	5.712,3	4,8	(546,7)	(508,6)	833,5

Hreinar tekjur af eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2022	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samts 2022	Hreinar tekjur samts 2021
Vanguard ESG Developed World	1.261,8	35,2	(146,2)	(110,2)	0,0
SSgA World Index Fund	1.084,8	194,0	(325,0)	(130,2)	217,6
Storebrand Global Indeks	1.123,4	166,1	(256,2)	(89,3)	201,6
Wellington Global Quality Growth	757,1	140,2	(303,3)	(162,5)	152,6
MFS FCP Global Equity	705,3	120,3	(202,5)	(81,8)	131,7
JP Morgan Emerging Markets Equity	485,6	91,1	(203,8)	(112,4)	(43,3)
Jupiter European Growth	302,1	15,1	(79,6)	(64,3)	45,8
T. Rowe Price US Large Growth	291,7	62,5	(179,9)	(117,3)	74,0
Vanguard Global Stock Index	0,0	170,1	(235,4)	(65,4)	218,2
	6.011,7	994,6	(1.931,8)	(933,4)	998,3

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum **(1.442,0)** **1.831,8**

Skýringar

4.2 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf færð á gangvirði	2022	2021
Ríkistryggð skuldabréf	(37,7)	38,4
Skuldabréf sveitarfélaga	(29,5)	33,0
Skuldabréf lánastofnana	(0,2)	13,3
	(67,4)	84,7

Í árslok 2022 átti sjóðurinn engin skuldabréf í erlendum gjaldmiðlum.

5. Fjárfestingargjöld

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Árið 2022					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0,0	18,1	18,1	2.782,8	0,65%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0,0	15,5	15,5	2.556,1	0,61%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0,0	22,6	22,6	5.546,0	0,41%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfavíðskipta	1,3	0,0	1,3	-	-
Vörslupóknarir	0,2	0,0	0,2	-	-
	1,5	56,2	57,7	10.885,0	0,53%
Fjárfestingarleið				Áætluð og reiknuð	
			Bein fjárfestingar- gjöld	fjárfestingar- gjöld	Samtals 2022
Leið I			1,1	43,4	44,5
Leið II			0,4	12,8	13,2
			1,5	56,2	57,7

	Bein fjárfestingar-gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar-gjöld	Fjárfestingar-gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar-gjalda alls af meðaleign
Árið 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0,0	16,7	16,7	2.782,8	0,60%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0,0	19,7	19,7	2.556,1	0,77%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0,0	21,7	21,7	5.546,0	0,39%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	1,7	0,0	1,7	-	-
Vörslupóknarir	0,3	0,0	0,3	-	-
	2,0	58,1	60,1	10.885,0	0,55%

Fjárfestingarleið	Bein fjárfestingar-gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar-gjöld	Samtals 2021
Leið I	1,4	43,5	45,0
Leið II	0,6	14,6	15,1
Leið III	0,0	0,0	0,0
	2,0	58,1	60,1

6. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hlutdeild Séreignar LSR í sameiginlegum skrifstofu- og stjórnunarkostnaði LSR:	2022	2021
Laun og launatengd gjöld	10,4	8,8
Upplýsingatækni, rekstur tölvukerfa og upplýsingaveitur	2,4	2,2
Annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	3,5	5,3
	16,3	16,3

Rekstur Séreignar LSR er í umsjá LSR þar sem starfsfólk LSR annast allan rekstur sjóðsins, m.a. skráningu iðgjalda, ávöxtun fjármuna, bókhald, afgreiðslu lífeyris og alla aðra þjónustu við sjóðfélaga. LSR annast einnig ársreikningsgerð fyrir Séreign LSR og öll nauðsynleg skil á gögnum til endurskoðanda LSR. LSR sér jafnframt um öll skýrslu- og gagnaskil fyrir hönd Séreignar LSR til opinberra aðila. Séreign LSR tekur þátt í sameiginlegum kostnaði LSR í samræmi við reglur sem sjóðirnir hafa undirritað sín á milli.

7. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Innlend verðbréf:

Skráð félög:	Eignarhlutur	2022	Kostnaðarverð	2021
Stefnir - Innlend Hlutabréf hs.	2,6%	767,0	750,0	817,8
Marel hf.	0,0%	0,0	(2,1)	457,2
Arion banki hf.	0,0%	0,0	195,5	446,3
Síminn hf.	0,0%	0,0	77,6	172,6
Íslandsbanki hf.	0,0%	0,0	87,9	119,9
Össur hf.	0,0%	0,0	(214,6)	41,6
Sýn hf.	0,0%	0,0	9,7	22,2
Icelandair Group hf.	0,0%	0,0	(9,2)	2,7
		<u>767,0</u>		<u>2.080,3</u>

Kostnaðarverð í töflu hér að framan er skilgreint sem kaupverð að fráðregnu söluverði í viðkomandi félagi, sjóði um sameiginlega fjárfestingu eða verðbréfasjóði. Þannig er ekki tekið tillit til arðgreiðslna. Sjóðurinn á ekki eignaraðild að félagi þar sem um er að ræða ótakmarkaða ábyrgð, né þar sem um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag.

Skuldabréfasjóðir:	Eignarhlutur	2022	Kostnaðarverð	2021
Íslandssjóðir - IS Ríkisskuldabréf meðallöng	4,2%	953,5	482,8	1.138,8
Kvika - Ríkisverðbréf	19,2%	917,5	624,1	978,5
Kvika - Innlend skuldabréf	6,2%	848,4	720,8	835,9
Stefnir - Skuldabréfaval	3,4%	735,7	500,8	610,0
Akta Vaxtatekifæri	7,7%	446,6	405,0	473,5
Landsbréf - LEQ UCITS ETF	11,9%	447,5	472,6	492,5
IS Sértrygð skuldabréf VTR	2,0%	365,5	280,8	365,2
Fagfjárfestingsjóðurinn Iceland Fixed Income Fund	2,1%	142,6	200,0	282,3
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður millilangur	0,7%	88,0	78,8	90,1
		<u>4.945,3</u>		<u>5.266,9</u>
Innlend verðbréf samtals		<u>5.712,3</u>		<u>7.347,2</u>

Erlend verðbréf:

Hlutdeildarskírteini í skráðum hlutabréfasjóðum:	Eignarhlutur	2022	Kostnaðarverð	2021
Vanguard ESG Developed World	0,2%	1.261,8	0,0	0,0
SSgA World Index Fund	0,2%	1.084,8	556,3	1.144,2
Storebrand Global Indeks	0,5%	1.123,4	712,1	981,2
Wellington Global Quality Growth	0,1%	757,1	262,1	877,3
MFS FCP Global Equity	0,4%	705,3	342,6	787,5
Önnur hlutdeildarskírteini	< 0,1%	1.079,3	1.129,6	2.342,4
		<u>6.011,7</u>		<u>6.132,6</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals		<u>11.724,1</u>		<u>13.479,8</u>

8. Skuldabréf

Skuldabréf metin á gangvirði:	2022	2021
Íbúðabréf	188,7	233,0
Ríkistryggð skuldabréf	452,1	475,8
Skuldabréf sveitarfélaga	241,2	283,8
Skuldabréf lánastofnana	215,9	222,4
	<u>1.097,9</u>	<u>1.215,0</u>

Skuldabréfaflokkarnir HFF150224, HFF150434 og HFF1504644 (hér eftir nefnd íbúðabréf) sem gefnir eru út af ÍL-sjóði eru metnir á markaðsvirði í ársuppgjöri Séreignar LSR, þ.e.a.s. á sömu ávöxtunarkröfu og síðustu viðskipti voru á markaði, en voru flutt úr þrepi 1 niður í þrep 2 í þrepaskiptingu gangvirðis þar sem ekki er virkur markaður með bréfin.

Í framhaldi af tilkynningu fjármála- og efnahagsráðuneytis í október 2022 um mögulegar aðgerðir vegna stöðu ÍL-sjóðs urðu viðskipti á skuldabréfamarkaði á ávöxtunarkröfu sem endurspeglar uppreiknaðan höfuðstól bréfanna að viðbættum áföllnum vöxtum og verðbótum. Verðmæti íbúðabréfa í eigu sjóðsins lækkuðu um 62 m.kr. í október 2022, sem er 7,6% lækkun. Innifalið í þeirri fjárhæð er bæði bein eign sjóðsins í íbúðabréfum og óbein eignarhlutdeild í slíkum bréfum gegnum verðbréfasjóði.

Af tilkynningu fjármála- og efnahagsráðuneytisins í október 2022 má ráða að það sé afstaða ráðuneytisins að eigendaábyrgð ríkisins á skuldbindingum ÍL-sjóðs samkvæmt skuldabréfunum nái eingöngu til höfuðstóls með áföllnum vöxtum og verðbótum og hafði það áhrif á verð bréfanna á markaði. LSR er ósammála afstöðu ráðuneytisins. Skuldabréfin eru án uppgreiðsluheimildar og það er mat LSR að hvers kyns ráðstafanir íslenska ríkisins um slitameðferð og uppgjör skuldabréfanna án tillits til vaxtagreiðslna í framtíðinni fælu í sér skerðingu eignarréttinda sem bryti í bága við ákvæði stjórnarskrár og mannréttinasáttmála Evrópu. Um það liggja fyrir ítarlega rökstudd lögfræðiálit LOGOS lögmannsþjónustu og Róberts Spanó, fyrrverandi forseta Mannréttindadómstóls Evrópu.

Bólfært virði íbúðabréfa í beinni eigu Séreignar LSR nam 188,7 m.kr. í lok árs 2022. Væri verðmæti þeirra bréfa metið m.v. vaxtaróf verðtryggðra ríkisskuldabréfa (brúaðan RIKS feril) væri verðmæti þeirra 213,6 m.kr. eða 24,9 m.kr. hærra.

9. Fjármálagerningar

9.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar á gangvirði í árslok	2022	2021
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	11.724,1	13.479,8
Skuldabréf	1.097,9	1.215,0
Bundnar bankainnistæður	11.701,8	9.875,4
	<u>24.523,7</u>	<u>24.570,2</u>

9.2 Þrepaskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingar sem færðar eru á gangvirði, flokkaðar eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú þrep sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Þrepin eru eftirfarandi:

Þrep 1: Gangvirðismatið byggir á viðskiptaverði fjármálagerninga sem átt er regluleg viðskipti með og skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði eða markaðstorgi fjármálagerninga skv. lögum nr. 115/2021.

Þrep 2: Gangvirðismatið byggir á viðskiptum á markaði með sambærilegar eignir. Eignir sem eru skráðar á skipulegan verðbréfamarkað eða markaðstorg fjármálagerninga skv. lögum nr. 115/2021 en hafa ekki virka verðmyndun. Viðskiptaverð eða kaup- eða sölutilboð sl. 12 mánaða er notað til ákvörðunar gangvirðis hlutabréfa og ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við gangvirðismat á skuldabréfum.

Þrep 3: Gangvirðismatið byggir á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum. Við mat á óskráðum eignum er m.a. stuðst við verðmat sem byggir á nýlegu viðskiptaverði, innra virði, kennitölusamanburði eða sjóðstreymi. Fjárfestingar í sérhæfðum sjóðum flokkast undir þennan lið og eru þeir metnir á innra virði í samræmi við árshlutauppgjör og endurskoðuð ársuppgjör sjóðanna.

Allar fjárfestingar, sem færðar eru á gangvirði, að undanskildum íbúðabréfum sem fjallað er um í skýringu 8 eru flokkaðar í **þrep 1**.

	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2022	9.828,0	2.994,0	11.701,8	24.523,7
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2021	11.474,3	3.220,6	9.875,4	24.570,2

10. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:	2022	2021
ISK	18.512,0	18.396,0
USD	5.709,6	5.854,4
EUR	302,1	278,2
DKK	0,0	41,6
	<u>24.523,7</u>	<u>24.570,2</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

Eignir í íslenskum krónum	75,5%	74,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	24,5%	25,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Skýringar

11. Aðrar kröfur

	2022	2021
Ófrágengin verðbréfavíðskipti	27,0	16,7
Aðrar kröfur	11,2	10,5
	<u>38,1</u>	<u>27,1</u>

12. Aðrar skuldir

	2022	2021
Staðgreiðsla skatta af lífeyrisgreiðslum	40,4	29,2
Aðrar skuldir	8,4	0,0
	<u>48,8</u>	<u>29,2</u>

13. Skuldbindingar utan efnahags

Í árslok 2022 voru ekki til staðar neinir samningar sem skuldbinda Séreign LSR til framtíðarfjárfestinga.

14. Áhættuþættir í starfsemi, áhættustýring og áhættustefna

Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykki og innleiðing áhættustefnu. Á grundvelli hennar felur stjórn framkvæmdastjóra og forstöðumanni áhættustýringar sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnunnar.

Áhættustefna LSR og áhættustýring byggir á reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Jafnframt byggir áhættustefnan og áhættustýringin á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, sem og reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar ásamt lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

Áhættustefna sjóðsins er eitt af lykilverkfærum stjórnar við það að uppfylla skyldur sínar sem yfirstjórn sjóðsins. Í henni kemur fram áhættuvilji og áhættuþol sjóðsins og hvernig skuli greina, meta, vakta og stýra áhættu. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu og stuðlar að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Áhættueftirliti LSR er skipt upp í áhættuflokka og þá helstu má sjá hér að neðan ásamt tilvísun í viðeigandi skýringarlið:

14.1 Markaðsáhætta.
14.2 Mótaðilaáhætta.
14.3 Útlánaáhætta.
14.4 Lausafjáraáhætta.

14.5 Samþjöppunaráhætta.
14.6 Stjórnarhættir.
14.7 Rekstraráhætta og upplýsingatækni

14.1 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættu á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. gjaldmiðlaáhætta, verðbréfaáhætta og verðbólguáhætta.

Gengisbundnar eignir:

Leið I			Hlutfall	Hlutfall
	2022	2021	2022	2021
Gengisbundnar eignir	5.188,4	5.418,4	51,7%	46,3%
Fjárfestingar og handbært fé alls	10.035,7	11.698,1	100,0%	100,0%

Leið II			Hlutfall	Hlutfall
	2022	2021	2022	2021
Gengisbundnar eignir	825,8	755,8	26,5%	22,5%
Fjárfestingar og handbært fé alls	3.116,1	3.365,7	100,0%	100,0%

Skipting gengisbundinna eigna eftir gjaldmiðlum:	Leið I	Leið I	Leið II	Leið II
	2022	2021	2022	2021
USD	60,5%	60,3%	61,5%	59,9%
EUR	11,7%	11,1%	11,6%	11,4%
JPY	4,1%	3,8%	4,2%	3,6%
GBP	4,8%	4,6%	3,8%	4,7%
CHF	3,9%	3,8%	3,8%	3,8%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	15,0%	16,4%	15,2%	16,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Leið III

Allar eignir Leiðar III eru í íslenskum krónum.

Meðallíftími skuldabréfa:

Næmi skuldabréfaferðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðallíftíma skuldabréfs. Vaxtaáhætta eykst eftir því sem meðallíftími eigna er lengri.

Samkvæmt fjárfestingarstefnu skal meðallíftími Leiða I og II vera á bilinu 4-7 ár.

	Leið I 2022	Leið I 2021	Leið II 2022	Leið II 2021
Meðallíftími skuldabréfaeignar	5,0	5,5	5,1	5,4

Niðurbrot á hlutabréfaeign Séreignar LSR má sjá í skýringum 7 og 14.5.

14.2 Mótaðilaáhætta

Hætta á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar, annaðhvort vegna fjárhagsörðugleika eða gjaldþrots.

14.3 Útlánaáhætta, lögaðilar

Hættan á tapi af lánum sökum þess að veð eða tryggingar eru ekki nægar. Ef veð eru ekki næg þá stendur eftir óvarin mótaðilaáhætta.

14.4 Lausafjárahætta

Hætta á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði.

Taka þarf sérstaklega tillit til lausafjárahættu í Séreign LSR. Snörp lækun á iðgjöldum til sjóðsins getur haft þau áhrif að breyta þurfi fjárfestingarstefnu og fjárfestingaráætlun sem taka mið af breyttu innstreymi og jafnframt þyrfti að taka til skoðunar hvaða eignir þyrfti að selja til að mæta útstreymi. Einnig ber að huga að réttindaflutningsáhættu, þ.e. að geta staðið við rétt sjóðfélaga að flytja eignir sínar milli fjárfestingarleiða eða yfir í annan séreignarsjóð.

Í fjárfestingarstefnu er markmið um hlutfall lausafjár eftirfarandi: Miða skal við að vægi innlána í Leiðum I og II sé 2% af hreinni eign en þó að hámarki 10%. Miða skal við að meirihluti innlána sé laus á hverjum tíma til að geta mætt óvæntu útstreymi úr sjóðunum og flutningum á milli fjárfestingarleiða, óski sjóðfélagi eftir því. Miða skal við að vægi innlána í Leið III sé 100%. Markmið Leiðar III er að ávaxta fé á verðtryggðum innlánsreikningum en heimilt er að nota óverðtryggða reikninga fyrir greiðslustreymi innan mánaðar og til að mæta óvæntu útstreymi úr sjóðnum.

Í áhættustefnu sjóðsins er áhættuþol lausafjár eftirfarandi: Áhættuþol tekur m.a. mið af mánaðarlegum lífeyrisgreiðslum mismunandi leiða ásamt öðrum skuldbindingum er tengjast fjárfestingum. Áhættuþolið markast af því að leiðirnar eigi nægjanlegt hlutfall auðseljanlegra eigna á hverjum tíma til að standa undir áætluðu nettó útlæði. Skulu auðseljanlegar eignir vera hærrí en áætlað nettó útlæði næstu 12 mánaða.

Hlutfall auðseljanlegra eigna:

Beitt er varfærnislegri aðferðarfræði við mat á auðseljanlegum eignum sjóðsins þar sem ekki er gert ráð fyrir að unnt sé að selja allar eignir sjóðsins í stökum innlendum verðbréfum í einu lagi. Til auðseljanlegra eigna teljast því óbundin innlán, hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og annarra opinna sjóða, erlend skuldabréf og hlutabréf/hlutabréfasöfn og 10% stakra innlendra skráðra verðbréfa. Um er að ræða nýja aðferðarfræði við mat á auðseljanlegum eignum.

Hlutfall auðseljanlegra eigna í árslok 2022 var 88% í leið I og 84% í leið II.

14.5 Samþjöppunaráhætta

Hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. hættan á of lítilli dreifingu mótaðila og landsáhættu. Í mótaðilaáhættu er Ríkissjóður Íslands undanskilinn, enda eru eignir á hans ábyrgð áhættuminnstu eignir sjóðsins. Hins vegar getur landsáhætta einnig átt við Ísland.

Til að fylgjast með samþjöppunaráhættu er reglulega skoðað hvernig eignir sjóðsins skiptast á mismunandi flokka verðbréfa sbr. 36 gr. laga nr. 129/1997 en jafnframt er skoðað hvernig eignir skiptast t.a.m. á landsvæði, atvinnugreinar, útgefendur verðbréfa og rekstrarfélög. Hér að neðan og næstu síðu er samantekt á skiptingu eigna eftir flokkum verðbréfa úr fjárfestingarstefnu fyrir árið 2023.

Leið I	Eign	Stefna	Vikmörk
	31.12.2022	2023	2023
Skuldabréf - ríki og sveitarfélög	5,4%	4%	
Ríkisbréf	4,3%	3%	0%-15%
Sveitarfélagabréf	1,1%	1%	0%-10%
Fasteignaveðtryggð verðbréf	0,7%	1%	
Sjóðfélagalán	0,0%	0%	0%
Veðskuldabréf og -sjóðir	0,0%	0%	0%-5%
Sértryggð bréf	0,7%	1%	0%-5%
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	0%
Skuldabréf - önnur	30,6%	28%	
Fyrirtækjabréf	0,0%	0%	0%-5%
Lánastofnanabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréfasjóðir	30,6%	28%	0%-50%
Laust fé	1,9%	2%	
Innlán	1,9%	2%	0%-10%
Lausafjár sjóðir	0,0%	0%	0%-10%
Innlend hlutabréf	9,7%	15%	
Innlend hlutabréf	9,7%	15%	0%-30%
Innlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Erlend hlutabréf	51,8%	50%	
Erlend hlutabréf	51,8%	50%	0%-65%
Erlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%

Skýringar

Leið II	Eign 31.12.2022	Stefna 2023	Vikmörk 2023
Skuldabréf - ríki og sveitarfélög	11,1%	11%	
Ríkisbréf	6,8%	7%	0%-15%
Sveitarfélagabréf	4,3%	4%	0%-10%
Fasteignaveðtryggð verðbréf	4,6%	5%	
Sjóðfélagalán	0,0%	0%	0%
Veðskuldabréf og -sjóðir	0,0%	0%	0%
Sértryggð bréf	4,6%	5%	0%-10%
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréf - önnur	45,9%	47%	
Fyrirtækjabréf	0,0%	0%	0%-5%
Lánastofnanabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréfasjóðir	45,9%	47%	0%-70%
Laust fé	3,9%	2%	
Innlán	3,9%	2%	0%-10%
Lausafjársgjóðir	0,0%	0%	0%-10%
Innlend hlutabréf	7,9%	8%	
Innlend hlutabréf	7,9%	8%	0%-20%
Innlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Erlend hlutabréf	26,6%	27%	
Erlend hlutabréf	26,6%	27%	0%-45%
Erlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Leið III	Eign 31.12.2022	Stefna 2023	Vikmörk 2023
Laust fé	100,0%	100%	
Innlán	100,0%	100%	0% - 100%

Kennitölur - Séreign LSR

Fimm ára yfirlit	2022	2021	2020	2019	2018
Leið I					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	(10,6%)	15,7%	17,3%	21,3%	4,5%
Raunávöxtun.....	(18,3%)	10,4%	13,4%	18,2%	1,2%
Hrein raunávöxtun.....	(18,3%)	10,3%	13,3%	18,1%	1,2%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	4,0%	9,9%	7,0%	5,7%	3,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	4,4%	7,2%	6,3%	6,0%	5,2%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	93,8%	91,8%	93,6%	91,7%	85,9%
Skráð skuldabréf.....	6,2%	5,8%	6,4%	7,6%	5,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,0%	2,4%	0,0%	0,7%	9,1%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	48,2%	53,6%	53,6%	55,7%	58,6%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	51,8%	46,4%	46,4%	44,3%	41,4%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	970	971	943	946	976
Fjöldi lífeyrisþega.....	59	54	55	45	40
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	2.612	2.659	2.558	2.564	2.554
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	(233,9)	354,0	87,6	228,9	204,4
Lífeyrir.....	199,0	218,6	286,5	243,3	196,3
Hreinar fjárfestingartekjur.....	(1.298,3)	1.780,3	1.722,9	1.842,5	377,7
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	8,5	9,2	9,7	7,7	7,7
Breyting á hreinni eign.....	(1.739,7)	1.906,6	1.514,3	1.820,3	378,1
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	92,9%	64,6%	64,0%	98,0%	97,6%
Örorkulífeyrir.....	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,1%	0,2%	0,0%	0,6%	0,0%
Barnalífeyrir.....	5,2%	2,0%	1,6%	1,3%	2,4%
Aðrar útgreiðslur.....	1,6%	33,2%	34,4%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	(85,1%)	61,7%	327,2%	106,3%	96,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	(3,6%)	2,6%	11,1%	3,4%	3,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	(11,4%)	14,7%	15,8%	19,3%	4,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,07%	0,08%	0,09%	0,08%	0,09%

Kennitölur - Séreign LSR

Fimm ára yfirlit	2022	2021	2020	2019	2018
Leið II					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	(7,6%)	11,0%	12,1%	15,3%	5,3%
Raunávöxtun.....	(15,5%)	5,9%	8,3%	12,3%	2,0%
Hrein raunávöxtun.....	(15,6%)	5,8%	8,3%	12,3%	1,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	2,0%	6,8%	5,4%	4,8%	3,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	3,2%	5,7%	5,4%	5,6%	5,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	83,6%	80,1%	83,3%	83,7%	75,3%
Skráð skuldabréf.....	16,4%	17,0%	16,7%	15,4%	8,3%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,0%	2,9%	0,0%	0,9%	16,4%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	73,4%	77,5%	77,8%	75,8%	75,6%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	26,6%	22,5%	22,2%	24,2%	24,4%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	711	693	654	614	582
Fjöldi lífeyrisþega.....	25	25	27	27	25
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	1.202	1.170	1.071	1.008	944
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	112,8	304,0	366,9	257,4	180,6
Lífeyrir.....	97,9	104,2	111,0	64,6	57,1
Hreinar fjárfestingartekjur.....	(267,8)	364,0	342,4	359,2	114,1
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	2,6	2,6	2,7	2,1	2,0
Breyting á hreinni eign.....	(255,4)	561,0	595,6	550,0	235,5
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	86,5%	47,0%	49,9%	74,7%	94,6%
Örorkulífeyrir.....	0,7%	0,9%	0,5%	1,0%	0,4%
Makalífeyrir.....	1,1%	7,8%	0,0%	2,5%	1,8%
Barnalífeyrir.....	0,8%	2,3%	0,0%	21,8%	3,2%
Aðrar útgreiðslur.....	11,0%	42,0%	49,5%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	86,8%	34,3%	30,2%	25,1%	31,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,3%	0,9%	0,7%	0,8%	1,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	(7,9%)	10,4%	11,3%	14,1%	5,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,08%	0,08%	0,09%	0,08%	0,09%

Kennitölur - Séreign LSR

Fimm ára yfirlit	2022	2021	2020	2019	2018
Leið III					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	9,4%	4,8%	4,2%	4,4%	5,4%
Raunávöxtun.....	0,0%	0,0%	0,7%	1,7%	2,1%
Hrein raunávöxtun.....	0,0%	(0,1%)	0,6%	1,6%	2,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	0,8%	1,3%	1,7%	2,0%	2,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	1,5%	1,7%	1,9%	2,2%	2,6%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Bankainnistæður, bundnar.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	1.311	1.364	1.419	1.451	1.487
Fjöldi lífeyrisþega	159	141	140	133	125
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	3.829	3.801	3.803	3.796	3.780
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	1.484,0	728,0	916,1	835,3	933,0
Lífeyrir.....	472,1	391,6	425,6	411,7	378,3
Hreinar fjárfestingartekjur.....	1.009,0	506,1	422,5	421,8	473,2
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	6,0	6,5	7,0	5,7	6,4
Breyting á hreinni eign	2.014,9	836,0	906,0	839,7	1.021,6
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	93,3%	87,7%	84,1%	87,5%	87,8%
Örorkulífeyrir.....	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,7%	1,5%	2,9%	7,5%	6,5%
Barnalífeyrir.....	3,7%	1,8%	2,5%	5,0%	5,7%
Aðrar útgreiðslur.....	2,3%	8,8%	10,6%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	31,8%	53,8%	46,5%	49,3%	40,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	0,4%	0,9%	0,8%	0,7%	0,7%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	8,8%	4,7%	4,1%	4,3%	5,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,05%	0,06%	0,07%	0,06%	0,07%

Viðauki I

Deildaskipt yfirlit LSR 2022

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeilda og séreignardeildar

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

711297-3919

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	2022	2022	2022	2022	2021
Iðgjöld	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Iðgjöld sjóðfélaga	10.805,1	260,7	1.123,6	12.189,5	11.172,8
Iðgjöld launagreiðenda	31.087,3	972,2	634,2	32.693,7	29.892,7
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	0,6	0,0	9,9	10,5	55,5
Lífeyrishækkunar	0,0	27.513,9	0,0	27.513,9	25.628,8
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði	360,2	135,6	0,0	495,8	438,4
Innborganir og uppgjör vegna skuldbindinga	12.297,5	8.949,0	0,0	21.246,5	9.020,0
Séreignariðgjöld ráðstafað inn á fasteignalán	0,0	0,0	(463,0)	(463,0)	(457,7)
	<u>54.550,7</u>	<u>37.831,5</u>	<u>1.304,7</u>	<u>93.686,9</u>	<u>75.750,5</u>
Lífeyrir					
Heildarfjárhæð lífeyris	16.242,5	66.330,5	736,1	83.309,1	76.059,5
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	272,5	14,9	0,0	287,4	271,6
	<u>16.515,0</u>	<u>66.345,4</u>	<u>736,1</u>	<u>83.596,6</u>	<u>76.331,0</u>
Hreinar fjárfestingartekjur					
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(61.031,7)	(27.711,0)	(1.442,0)	(90.184,7)	142.712,9
Hreinar tekjur af skuldabréfum	20.904,7	5.117,5	(67,4)	25.954,7	37.686,8
Vaxtatekjur af bundnum bankainnistæðum	0,0	0,0	957,6	957,6	451,7
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	1.040,8	482,3	20,0	1.543,2	750,9
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	2,8	1,5	0,0	4,3	2,5
Fjárfestingargjöld	(429,9)	(35,0)	(1,5)	(466,4)	(632,3)
	<u>(39.513,3)</u>	<u>(22.144,6)</u>	<u>(533,3)</u>	<u>(62.191,3)</u>	<u>180.972,5</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.011,8	550,8	16,3	1.578,8	1.464,7
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	(2.489,4)	(51.209,3)	18,9	(53.679,8)	178.927,3
Hrein eign frá fyrra ári	<u>1.024.402,7</u>	<u>297.381,5</u>	<u>25.028,7</u>	<u>1.346.812,9</u>	<u>1.167.885,6</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>1.021.913,3</u>	<u>246.172,2</u>	<u>25.047,6</u>	<u>1.293.133,1</u>	<u>1.346.812,9</u>

Efnahagsreikningur

	2022	2022	2022	2022	2021
	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Eignir					
Fjárfestingar					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	573.662,8	136.226,3	11.724,1	721.613,1	777.316,7
Skuldabréf	424.976,8	96.907,9	1.097,9	522.982,5	522.785,9
Bundnar bankainnstæður	0,0	0,0	11.701,8	11.701,8	9.875,4
	<u>998.639,6</u>	<u>233.134,1</u>	<u>24.523,7</u>	<u>1.256.297,4</u>	<u>1.309.978,0</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur	3.226,9	242,6	0,0	3.469,5	2.982,4
Aðrar kröfur	244,3	87,8	38,1	370,3	418,2
	<u>3.471,2</u>	<u>330,4</u>	<u>38,1</u>	<u>3.839,8</u>	<u>3.400,6</u>
Ýmsar eignir					
Varanlegir rekstrarfjármunir	409,4	0,0	0,0	409,4	412,8
Handbært fé	20.902,3	14.881,7	534,6	36.318,5	35.836,9
Eignir samtals	<u>1.023.422,4</u>	<u>248.346,3</u>	<u>25.096,4</u>	<u>1.296.865,1</u>	<u>1.349.628,2</u>
Skuldir					
Áfallin lífeyrisskuldbinding	206,3	250,1	0,0	456,4	424,2
Aðrar skuldir	1.302,8	1.924,0	48,8	3.275,6	2.391,1
Skuldir samtals	<u>1.509,1</u>	<u>2.174,1</u>	<u>48,8</u>	<u>3.732,0</u>	<u>2.815,3</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>1.021.913,3</u>	<u>246.172,2</u>	<u>25.047,6</u>	<u>1.293.133,1</u>	<u>1.346.812,9</u>
Eignir utan efnahagsreiknings					
Krafa á launagr. skv. 33. gr. laga nr. 1/1997		606.061,2		606.061,2	585.047,4

Sjóðstreymi

	2022	2022	2022	2022	2021
Inngreiðslur	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Iðgjöld	41.631,6	37.857,4	1.304,7	80.793,8	75.872,1
Greiðslur vegna lífeyrisaukasjóðs	12.297,5	0,0	0,0	12.297,5	57,8
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	374,0	332,5	20,3	726,7	117,0
Aðrar inngreiðslur	52,3	9,2	0,0	61,5	59,3
	<u>54.355,4</u>	<u>38.199,1</u>	<u>1.325,0</u>	<u>93.879,5</u>	<u>76.106,2</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	15.631,0	66.181,1	714,2	82.526,2	76.252,6
Rekstrarkostnaður	1.038,2	552,6	18,0	1.608,9	1.394,8
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	5,2	0,0	0,0	5,2	3,3
Aðrar útgreiðslur	64,3	18,6	0,4	83,4	225,5
	<u>16.738,8</u>	<u>66.752,3</u>	<u>732,7</u>	<u>84.223,8</u>	<u>77.876,2</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>37.616,6</u>	<u>(28.553,3)</u>	<u>592,3</u>	<u>9.655,7</u>	<u>(1.770,0)</u>
Fjárfestingarhreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	8.296,4	2.273,0	25,7	10.595,1	3.803,3
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(108.922,5)	(16.241,1)	(2.791,0)	(127.954,5)	(87.277,1)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	53.801,6	26.000,2	3.067,4	82.869,1	45.538,2
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	49.124,9	18.530,7	49,7	67.705,3	82.197,8
Keypt skuldabréf	(57.722,3)	(1.448,3)	0,0	(59.170,6)	(69.655,8)
Seld skuldabréf	14.935,2	1.895,7	0,0	16.830,8	15.679,7
Ný bundin innlán	0,0	0,0	(870,0)	(870,0)	(301,5)
	<u>(40.486,8)</u>	<u>31.010,1</u>	<u>(518,1)</u>	<u>(9.994,8)</u>	<u>(10.015,9)</u>
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	(2.870,1)	2.456,8	74,3	(339,1)	(11.902,5)
Gengismunur af handbæru fé	669,6	151,4	(0,3)	820,7	695,6
Handbært fé í upphafi árs	<u>23.102,8</u>	<u>12.273,5</u>	<u>460,6</u>	<u>35.836,9</u>	<u>47.043,8</u>
Handbært fé í lok árs	<u>20.902,3</u>	<u>14.881,7</u>	<u>534,6</u>	<u>36.318,5</u>	<u>35.836,9</u>

Kennitölur LSR

Fimm ára yfirlit	2022	2021	2020	2019	2018
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	(4,6%)	15,5%	14,9%	16,6%	5,6%
Raunávöxtun.....	(12,7%)	10,2%	11,0%	13,6%	2,3%
Hrein raunávöxtun.....	(12,9%)	10,0%	10,9%	13,4%	2,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	4,3%	8,3%	6,4%	5,6%	4,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	4,9%	7,3%	6,5%	5,6%	4,6%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	46,4%	50,8%	46,5%	42,4%	37,6%
Skráð skuldabréf.....	25,7%	25,0%	26,7%	28,4%	32,5%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	11,0%	8,4%	6,8%	5,6%	4,5%
Óskráð skuldabréf.....	15,9%	15,0%	19,1%	22,6%	24,6%
Bankainnistæður, bundnar.....	0,9%	0,8%	0,8%	0,9%	0,8%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	59,0%	57,4%	59,1%	63,9%	70,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	41,0%	42,6%	40,9%	36,1%	30,0%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	30.590	30.158	29.586	28.992	28.365
Fjöldi lífeyrisþega.....	24.244	23.408	22.325	21.242	20.230
Fjöldi sjóðfélaga í árslok *.....	119.944	117.686	115.342	112.840	111.065
Stöðugildi **.....	55,7	52,3	54,0	53,0	49,7
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	97.865,7	84.782,0	66.030	63.546	61.024
Lífeyrir.....	87.325,3	85.431,7	66.001	62.328	58.781
Hreinar fjárfestingartekjur.....	(64.965,3)	202.549,0	145.267	142.913	46.922
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	1.649,3	1.639,3	1.354	1.284	1.309
Breyting á hreinni eign.....	(56.074,1)	200.260,0	143.941	142.835	47.844
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	83,4%	82,8%	82,2%	82,1%	81,7%
Örorkulífeyrir.....	5,7%	5,8%	5,9%	5,9%	5,9%
Makalífeyrir.....	10,5%	10,9%	11,3%	11,7%	12,2%
Barnalífeyrir.....	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Aðrar útgreiðslur.....	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	89,2%	100,8%	100,0%	98,1%	96,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,7%	1,9%	2,1%	2,0%	2,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	(4,7%)	14,4%	13,9%	15,3%	5,4%
Skrifst. og stjórnunarkostn. í % af meðalstöðu eigna.....	0,12%	0,12%	0,13%	0,14%	0,15%

* Fjöldi sjóðfélaga í árslok er samlagður fjöldi sjóðfélaga í öllum deildum LSR. Það hefur þau áhrif að einhverjir sjóðfélagar eru taldir oft en einu sinni.

** Stöðugildi LSR á árinu 2022 voru 55,7 talsins, þar af var hlutdeild A-deildar 35,3 stöðugildi og B-deildar 20,3.

Undirritunarsíða

Árni Stefán Jónsson

Áslaug María Friðriksdóttir

Guðrún Ögmundsdóttir

Unnur Pétursdóttir

Viðar Helgason

Þórveig Kristín Þormóðsdóttir

Harpa Jónsdóttir

Geir Steindórsson

Jökull Heiðdal Úlfsson

Magnús Þór Jónsson